

emv | Energiamarkkinavirasto tiedottaa

NUMERO 2. KESÄKUU 2005

Tässä numerossa:

KHO:n päätöksiä	2
Sähkötömarkkinat	3
Maakaasu- markkinat	6
Päästökauppa	8
EMV:ssä tapahtuu ..	10
Yhteystiedot	11
Henkilöstöuutisia ...	12

emv | Energiamarkkinavirasto
tiedottaa

Lehti kertoo

Energiamarkkinaviraston
sidosryhmille sähkö- ja
maakaasumarkkinoiden sekä
päästökaupan valvonnan
ajankohtaisista asioista.

Tiedotteessa käsitellyt asiakirjat
ovat myös kotisivuilla
www.energiamarkkinavirasto.fi

Päätoimittaja:

Tapio Silvennoinen
Toimituksen osoite:
Lintulahdenkatu 10,
00500 Helsinki

Puh. (09) 6220 360
Faksi (09) 6221 911

Internet:
www.emvi.fi

Energiamarkkinavirasto kymmenen vuotta

Toukokuun alussa tuli kuluneeksi kymmenen vuotta siitä, kun laki Sähkömarkkinakeskuksesta tuli voimaan. Kesäkuun alussa sähkömarkkinalaki puolestaan täytti pyöreitä vuosia.

Sähkömarkkinoiden avaamista valmistelleet tahot samoin kuin ala itse muistanevat vielä hyvin kymmenen vuoden takaiset ajat. Suomi oli ensimmäisten maiden joukossa Euroopassa säätämässä sähkömarkkinat kilpailulle avaavaa lakia ja perustamassa siinä yhteydessä valvontaviranomaista erityisesti monopoliksi jäävää verkkotoimintaa varten. Tämä tapahtui ennen kuin edes ensimmäinen sähkösisämarkkina-direktiivi oli tullut voimaan EU:ssa.

Hallituksen esitykseen sähkömarkkinalain sisältyi ehdotus uuden suppean viranomaistoiminnon perustamisesta. Sähkömarkkinakeskuksen toiminta käynnistyi vuonna 1995 kauppa- ja teollisuusministeriön siipien suojissa ja ensimmäinen oma toimipiste sijaitsi Kasarmikadulla. Syksyyn mennessä oli

koossa teknistä, taloudellista ja oikeudellista asiantuntemusta omaava alun perin viiden ja vähän myöhemmin kuuden hengen vahvuinen virkamieskunta. Alkuvaiheessa toiminta painottui sähköverkkolupien myöntämiseen ja vastuualueiden määrittämiseen runsaalle sadalle verkkotoiminnan harjoittajalle.

Sähkömarkkinakehitys eteni ja vuoden 1997 tammikuun alussa kaikki sähkönkäyttäjät tulivat kilpailun piiriin. Edellytyksenä oli kuitenkin rekisteröivän tuntimittauksen järjestäminen. Tässä vaiheessa huoli siirtohinnoittelusta ja sen valvonnasta alkoi näkyä jo lehtikirjoittelussa.

Vuosi 1998 oli varsinainen lähtölaulus sähkökilpailulle, ainakin suuren yleisön näkökulmasta. Tuntimittausvaatimuksen poistaminen pienasiakkailta ja tyyppikuormituskäyrien käyttöönotto syksyllä 1998 näkyi jo samaisena kesänä sähköhintojen isoina hinnanalennuksina.

►►

Siirtohinnoittelun kohtuullisuuden kriteerien määrittäminen oli Sähkömarkkinakeskuksen suuri haaste. Asia valmisteltiin perusteellisesti käyttäen apuna maan parhaita asiantuntijoita. Vanhan jälkikäteisen tapauskohtaisen valvontamallin perusteella annettu, Megavoima Oy:tä koskenut päätös oli vaikutuksiltaan laaja. Sen vaikutus näkyi sähkön siirron keskihintaa kuvaavassa käyrässä hintojen nousun taittumisena ja kääntymisenä lievään laskuun.

Vuonna 2000 elokuussa tuli voimaan maakaasumarkkinalaki ja Sähkömarkkinakeskuksesta tuli Energiamarkkinavirasto uusien, maakaasumarkkinoiden valvontatehtävien myötä. Samana syksynä korkein hallinto-oikeus antoi ratkaisunsa Megavoima-asiassa ja sähkön siirron hinnoittelun kohtuullisuuden arviointikriteerit vakiintuivat.

Vuonna 2001 energia-ala alkoi voimallisesti vaatia muutoksia sähköverkkopuolen valvontaan. Muutoksenhakua haluttiin kehittää lisäämällä markkina-oikeus viraston ja korkeimman hallinto-oikeuden väliin. Myös muita muutoksia esitettiin liittyen kohtuullisuuden arviointimallin ominaisuuksiin. Vuodet

2000 ja 2001 olivat vilkasta tehokkuuden mittausmallin kehittämisen ja arvostelun aikaa.

Vuoden 2002 loppupuoli ja 2003 alku olivat testi pohjoismaisten sähkömarkkinoiden toimivuudelle. Kuivuus ja vesivoiman vähäisyys nostivat sähkön hintaa. Osa suomalaisista toimitusvelvollisista vähittäismyyjistä kieltäytyi myymästä sähköä uusille asiakkaille oman toimitusvelvollisuusalueensa ulkopuolelle tai myivät näille korotetuilla hinnoilla. Myös viranomainen sai osansa kritiikistä.

Vuoden 2003 alussa perustettiin kauppa- ja teollisuusministeriön energiainvalvontayhtiön kohtuullisuusvalvontaa uudistava työryhmä. Työryhmä teki ehdotuksen uudeksi valvontamalliksi, joka täyttää sähkö- ja maakaasusämarkkinadirektiivien uudet vaatimukset.

Energiamarkkinavirastossa käynnistyi tiivis valmistautuminen uuteen, osittain etukäteiseen sähkö- ja maakaasuverkkotoiminnan valvontamalliin.

Juhannukseksi 2004 valmistuivat Energiamarkkinaviraston laatimat suuntaviivat sähkö- ja maakaasuverkkotoiminnan hinnoittelun kohtuullisuudelle. Elokuussa puolestaan viraston tehtävä-

kenttä laajeni päästökaupan viranomais-tehtäviin.

Vuosi 2005 käynnistyi sähköverkkoiminnan uuden valvontamallin ja ensimmäisen valvontajakson merkeissä. Viraston henkilöstön määrä on tällä hetkellä noin 30. Se on kooltaan Euroopan pienimpiä, etenkin ottaen huomioon viraston tehtävien laajuuden. Energiamarkkinavirasto on EU:ssa ainoa energia-alan valvontaviranomainen, joka hoitaa myös päästökaupan viranomais-tehtäviä.

Haasteita riittää myös tuleville vuosille. Kotimaisesta näkökulmasta katsottuna sähkö- ja maakaasuverkkotoiminnan uuden valvontamallin toimivuuden seuranta ja kehittäminen seuraaville valvontajaksoille on iso ja tärkeä työ. Samoin tärkeää on varmistaa hyvin toimivat puitteet päästökauppajärjestelmälle.

Virasto on ottanut sille annetut haasteet positiivisesti vastaan. Päämääränämme on olla osaava, aktiivinen ja riippumaton asiantuntijaorganisaatio, jonka näkemyksiä arvostetaan sekä Suomessa että kansainvälisesti. □

*Aurinkoista ja lämmintä
 kesää toivottaen
 Asta Sihvonon-Punkka*

KHO:N PÄÄTÖKSIÄ:

KHO palautti sähköjohdon rakentamislupahakemuksia EMV:n uudelleen käsiteltäviksi

■ Korkein hallinto-oikeus (KHO) on 6.4.2005 antamallaan päätöksellään palauttanut Energiamarkkinaviraston uudelleen käsiteltäviksi Fortum Sähkönsiirto Oy:n ja Vattenfall Verkko Oy:n tekemät kolme 110 kV:n sähköjohdon rakentamislupahakemusta Nokian alueella. Yhtiöiden hakemukset olivat rinnakkaisia ja Energiamarkkinavirasto oli 11.2.2003 antamallaan päätöksillä hylännyt Fortum Sähkönsiirto Oy:n hakemuksen ja myöntänyt rakentamisluvat Vattenfall Verkko Oy:n hakemille sähköjohdoille.

KHO oli samaa mieltä Energiamarkkinaviraston kanssa, että yhtiöiden lupahakemukset ovat päällekkäisiä ja keskenään kilpailevia. Lain tarkoitus huomioon ottaen rakenta-

mislupa voidaan KHO:n mukaan myöntää vain yhtä tarpeen toteuttavaa hanketta varten.

KHO katsoi ratkaisussaan, että Energiamarkkinaviraston olisi hallintomenettelylain nojalla pitänyt ohjata Fortum Sähkönsiirto Oy tekemään toinen rakentamislupahakemus, jolla yhtiöiden hakemukset olisi saatu sähköntoimitusvarmuuden kannalta vertailukelpoisiksi. KHO totesi lisäksi, ettei sähkömarkkina- tai sitä koskevassa hallituksen esityksessä ole mainittu päällekkäisten tai keskenään kilpailevien hakemusten ratkaisemisen perusteena jakeluverkonhaltijalle annettavaa etusijaa, jota Energiamarkkinavirasto oli käyttänyt antetuissa päätöksissä merkittävimpänä

ratkaisuperusteena. KHO katsoi myös, ettei Energiamarkkinavirasto ollut päätöksissä riittävästi käsitellyt, miten annetut lupapäätökset vaikuttavat mahdollisen ns. tariffijohdon syntymiseen.

KHO katsoi, että viraston päätökset perustuivat osittain virheelliseen menettelyyn ja osittain virheelliseen ja puutteellisesti selvitettyyn ratkaisuperusteeseen, ja sen takia KHO kumosi Energiamarkkinaviraston antamat rakentamislupapäätökset ja palautti hakemukset virastolle uudelleen käsiteltäviksi. □

Lisätiedot: Markku Kinnunen,
 p. (09) 6220 3621 ja
 Antti Paananen, p. (09) 6220 3613

SÄHKÖMARKKINAT

Liittymismaksuperiaatteet voimaan 1.7.2005

■ Sähkömarkkinalain uudistuksen johdosta Energiamarkkinavirasto antoi 25.2.2005 kaikkia sähköverkonhaltijoita koskevat päätökset menetelmistä liittämiseksi perittävien maksujen määrittämiseksi. Päätökset ovat lainvoimaisia ja verkkoyhtiöiden on sovellettava periaatteita 1.7.2005 alkaen solmittaviin liittymissopimuksiin.

Uudistuksen tarkoituksena on yhdenmukaistaa liittymien hinnoitteluperiaatteet siten, että samantyyppisten liittymien hinnoittelu yhdenmukaistuu alueittain. Hinnoitteluperiaatteina noudatetaan ensisijaisesti vyöhyke- ja aluehinnoittelua. Tapauskohtainen hinnoittelu on sallittua ainoastaan poikkeustapauk-

sisssa. Hinnoitteluperiaatteet koskevat myös keski- ja suurjänniteliittymiä.

Energiamarkkinavirasto ei asettanut päätöksellään verkkoyhtiöiden noudatettavaksi kiinteitä hintoja vaan hinnoittelun tulee perustua verkonhaltijakohdaksiin keskimääräisiin verkon rakennuskustannuksiin sekä yhtiökohtaisesti määriteltyyn verkon kapasiteettivaraukseen. Rakennuskustannusten kohtuullisuutta arvioitaessa käytetään rajana Energiamarkkinaviraston verkonarvon määrittämisessä käyttämiä indeksillä korjattuja verkostokomponenttien yksikköhintoja.

Energiamarkkinaviraston päätöksen mukaisesti jokaisen verkkoyhtiön tulee

laatia kirjalliset liittymismaksuperiaatteet. Periaatteiden tarkoituksena on selvittää yksityiskohtaisesti kaikki ne perusteet, joiden nojalla liittymien hinnoittelu määräytyy eri alueilla. Nämä periaatteet tulee toimittaa sähkömarkkinalain mukaisesti virastolle. Liittymismaksuperiaatteet toimivat myös Energiamarkkinaviraston valvontatoimen perusteena tilanteissa, joissa syntyy epäselvyyttä verkkoyhtiön liittymien hinnoittelun lainmukaisuudesta. □

Lisätietoja: lakimies
Timo Lankinen,
p. (09) 6220 3630.

Suositus sähkö- ja maakaasuliiketoimintojen laskennallisesta eriyttämisestä

■ Sähkö- ja maakaasuliiketoimintojen laskennallista eriyttämistä koskevia säädöksiä on uudistettu. Sähkömarkkinalain (386/1995) eriyttämistä koskevia kohtia uudistettiin lailla sähkömarkkinalain muuttamiseksi (1172/2004), joka tuli voimaan 27.12.2004.

Kauppa- ja teollisuusministeriön on antanut sähköliiketoimintojen ja maakaasuliiketoimintojen eriyttämisestä uudet asetukset (79/2005 ja 222/2005). Sähköliiketoimintojen eriyttämistä koskevaa uutta asetusta sovelletaan vuoden 2005 tilinpäätöksiin, maakaasupuolen vastaavaa asetusta sovelletaan viimeistään vuoden 2006 tilinpäätöksiin. Maakaasumarkkinalain (508/2000) eriyttä-

mistä koskevat säädökset pysyvät ennallaan. Kaikki em. säädökset löytyvät EMV:n kotisivuilta.

Säädökset ovat luonteeltaan siinä määrin yleisluonteisia, että niiden tulkitsemiseksi katsottiin tarpeelliseksi luoda tarkemmat ohjeet. Ohjeet on sisällytetty EMV:n laatimaan suosituksen sähkö- ja maakaasuliiketoimintojen laskennallisesta eriyttämisestä. Suositus perustuu Energiamarkkinaviraston aiempiin ratkaisukäytäntöihin, muihin valvontatyössä muodostuneisiin näemyksiin sekä aiheesta tehtyihin selvityksiin. Suositukseen sisältyvät kannanotot, jotka eivät ole suoranaista säädöstekstiä, eivät ole juridisesti sitovia,

mutta osoittavat millaisia menettelyjä Energiamarkkinavirasto pitää lain ja asetusten mukaisina.

Suositus on postitettu kaikille sähkö- ja maakaasuverkonhaltijoille. Suositus löytyy myös EMV:n kotisivuilta osoitteesta www.energiamarkkinavirasto.fi / Tiedotteita ja julkaisuja / Julkaisut ja raportit, sekä ruotsinkielisiltä sivuilta kohdasta Meddelanden och publikationer. □

Lisätietoja antavat
Kari Lavaste,
p. (09) 6220 3614,
ja Jenni Jaskari,
p. (09) 6220 3632.

Selvitys tuotannon siirtohinnoittelusta

■ Energiamarkkinavirasto on touku-
kuussa käynnistänyt selvitystyön säh-
kön tuotannon siirtomaksuista alue- ja
jakeluverkoissa. Selvitystyön taustalla
ovat Energiamarkkinavirastolle aika
ajoin tulleet kyselyt sähkön tuotannolta
perittävistä siirtomaksuista. Selvitys-
työssä on tarkoitus selvittää

● millaisia sähkön siirtomaksuja eri
alue- ja jakeluverkonhaltijat perivät
verkkoonsa liittyneiltä sähkön tuotanto-
laitoksilta,

● mihin erot eri verkonhaltijoiden peri-
missä sähkön tuotannon siirtomaksuissa
perustuvat sekä
● miten erot vaikuttavat sähkön tuotan-
tolaitosten sijoittumiseen, eri sähkön-
tuottajien kilpailukykyyn ja yleisemmin
sähkömarkkinoiden toimivuuteen.

Mikäli selvitysten perusteella tode-
taan nykyisten sähkön tuotannon siirto-
maksujen olevan haitallisia sähkön-
markkinoiden toimivuudelle tai rajoitta-
van haitallisesti verkkoon pääsyä, selvi-

tystyössä on lisäksi tarkoitus arvioida,
voitaisiinko mahdolliset ongelmat rat-
kaista yksittäistapauksina vai olisiko
tarvetta yleisemmin määrätä sähkön
tuotannon maksamien siirtotariffien hin-
noittelurakenteen määrittämistävasta.

Selvitystyön tekee Energiamark-
kinavirastolle Gaia Group Oy ja sen on
tarkoitus valmistua elokuun 2005 lop-
puun mennessä. □

Lisätietoja Antti Paananen
p. (09) 6220 3613 ja
Kari Lavaste p. (09) 6220 3614.

Sähkön tuottajien tulee ilmoittaa talvella tehtävistä huoltoseisokeista EMV:lle

■ Sähkömarkkinalain (SML 386/1995,
1172/2004) 36 a §:n mukaan voimalai-
toksen haltijan tulee ilmoittaa sähkö-
markkinaviranomaiselle teholtaan vä-
hintään 100 megavolttiampeerin suurui-
sen erillistä sähkön tuotantoa harjoitta-
van voimalaitoksensa suunnitellusta
huoltoseisokista, joka ajoittuu 1.12.–
28.2. väliselle ajalle. Ilmoitus on tehtävä
vähintään kuusi kuukautta ennen huol-
toseisokin suunniteltua alkamisajan-
kohtaa.

Energiamarkkinavirasto voi määrätä
siirtämään SML 36 a §:n 1 momentissa
tarkoitettua voimalaitoksen huoltoseiso-

kin ajankohtaa 1.12.–28.2. välisen ajan
ulkopuolelle, jos on perusteltua syytä
epäillä, että sähkön tarjonta ei riittäisi
täyttämään sähkön kysyntää Suomessa
huoltoseisokin ilmoitettuna ajankohta-
na. Päätös huoltoseisokin siirtämisestä
on tehtävä vähintään kolme kuukautta
ennen huoltoseisokin ilmoitettua alka-
misajankohtaa.

Energiamarkkinavirasto pyytää
SML 36 a §:n nojalla voimalaitoksen
haltijoita toimittamaan voimalaitosten
huoltoseisokkia koskevat ilmoitukset
Energiamarkkinavirastoon. Voimalai-
toksen haltijoita pyydetään käyttämään

Energiamarkkinaviraston laatimaa lo-
maketta ilmoituksia tehdessään. Loma-
ke löytyy internet-osoitteesta www.energiamarkkinavirasto.fi/Tilastot ja lo-
makkeet/Lomakkeet/Muut lomakkeet.
Täytetty ja allekirjoitettu ilmoitusloma-
ke liitteineen toimitetaan vähintään
kuusi kuukautta ennen huoltoseisokin
suunniteltua alkamisajankohtaa postitse
Energiamarkkinavirastoon. □

Lisätietoja: Timo Vapalahti,
p. (09) 6220 3648,
ja Kari Lavaste,
p. (09) 6220 3614.

Komissio hyväksyi Estlink-yhteyttä koskevat vapautuspäätökset

■ Energiamarkkinavirasto on myöntä-
nyt ns. Estlink-projektin toteuttajana
toimivalle virolaisyhtiö AS Nordic
Energy Link:lle vapautuksen kolman-
sien osapuolten verkkoon pääsyä tur-

vaavista velvoitteista. Vapautus perus-
tuu Euroopan yhteisön asetukseen verk-
koon pääsyn edellytyksistä rajat ylittä-
vässä sähkökaupassa. Viron kauppa- ja
viestintäministeriö on myöntänyt vas-

taavan vapautuksen. Euroopan komissio
on 27.4.2005 päivätyllä kirjeellään il-
moittanut, ettei se tule vaatimaan Ener-
giamarkkinaviraston tai Viron kauppa-
ja viestintäministeriön antamien päätök-

sien muuttamista tai kumoamista.

Estlink-projektin tarkoituksena on rakentaa tasasähkökaapeliyhteys Viron Harkun 330 kV sähkö-asemalta Espoon 400 kV sähköasemalle siten, että sähkönsiirto voitaisiin aloittaa 1.12.2006. Yhteyden siirtoteho on 350 MW. Järjestelyn on arvioitu toimivan vuoteen 2009–2013 kaupallisella pohjalla, jonka jälkeen se muutetaan infrastruktuurihankkeeksi myymällä kaapeli Fingrid Oyj:lle sekä Baltian maiden verkkoyrityksille. Järjestelyn kaupallisen keston ajan kapasiteetin jakavat sopimusjärjestelyin Pohjolan Voima Oy, Helsingin Energia, AS Eesti Energia, State JSC Latvenergo sekä AB Lietuvos Energija,

jotka myös yhdessä suoraan tai välillisesti omistavat AS Nordic Energy Link:n.

Energiamarkkinaviraston päätöksen nojalla AS Nordic Energy Link on vapautettu yhdysjohdon verkonhaltijana sähkömarkkinalain mukaisesta liittämisvelvollisuudesta, siirtovelvollisuudesta, hintojen ja ehtojen julkaisemisvelvollisuudesta, velvoitteesta noudattaa ehdoissa ja hinnoittelussa tasapuolisuutta, syrjimättömyyttä ja kohtuullisuutta sekä velvollisuudesta ehtojen ja hinnoittelun laskentamenetelmien vahvistamiseen. Päätöksessä on edellytetty, että As Nordic Energy Link ottaa huomioon kapasiteettia laskettaessa vastak-

kaisiin suuntiin tapahtuvat sähkökaupat ja että näin saatu laskennallinen lisäkapasiteetti tarjotaan markkinaehtoisin menetelmin kaikkien halukkaiden ostettavaksi. Samoin As Nordic Energy Link:n on tarjottava kaikkien halukkaiden ostettavaksi se osa kapasiteetista, jota hankkeen osapuolet eivät ole ilmoittaneet käyttävänsä viimeistään välittömästi käyttöpäivää edeltäneen spotmarkkinan tulosten julkaisun jälkeen. Vapautus päättyy viimeistään vuoden 2013 lopussa, ellei kaapelin omistus ole jo sitä ennen siirtynyt jollekin kolmannelle taholle. □

Lisätietoja:

Antti Kivipuro, p. (09) 6220 3631.

Sähköenergian vähittäishinta on laskenut vuoden ensimmäisellä puolikkaalla – myös siirtohinnot ovat laskeneet hieman

■ Energiamarkkinaviraston keräämien tilastojen mukaan sähköenergian pienkäyttäjien loppuasiakashinta on noin 3 % alemmalla tasolla kuin vuoden alussa. Sähköenergian hintojen lasku on ollut vuoden ensimmäisellä vuosipuolikkaalla suhteellisen ripeää, sillä viime vuonna hinnat laskivat vain noin 5 %.

Viimeisen puolen vuoden aikana kaksi kolmasosaa Suomen 72:sta sähkömyyjästä on muuttanut sähköenergian julkisia hinnastojaan, ja kahdella viidestä myyjästä tehdyt muutokset laskivat asiakkaiden sähköstä maksamaa hintaa. Hinnanalennukset kohdistuivat sekä pienkäyttäjiiin että vielä voimakkaammin teollisuusasiakkaisiin.

Sähkön siirtohintojen hintakehitys on jo pitkään ollut tasaista. Energiamarkkinavirasto vahvisti viime vuoden lopussa uudet sähkön siirron kohtuullisen tuoton kriteerit vuosille 2005–2007, ja samalla siirtohintojen kohtuullisuuden valvonta muuttui systemaattiseksi etukäteisvalvonnaksi koskien kaikkia sähköyhtiöitä. Muutamat sähköyhtiöt ovat kriteerien vahvistamisen jäl-

Piirros: Anssi Keränen

keen alentaneetkin siirtohintojaan. Siirtohinnot ovat laskeneet puolen vuoden aikana noin yhden prosentin, viime

vuonna hinnat pysyivät ennallaan. □

Lisätietoja Tapio Silvennoinen,
p. (09) 6220 3619

Sähkön hintatietojen nettipalvelu kuluttajille -hanke jatkuu

■ Energiamarkkinavirasto on pyytänyt kuudelta tietotekniikka-alan yritykseltä tarjoukset koskien sähkön hintatietojen nettipalvelua kuluttajille. Hankkeen toteuttaja päätetään heinäkuun alussa, hanke käynnistetään elokuussa, ja suunnitelman mukaan palvelu on käytössä Energiamarkkinaviraston www-sivuilla tämän vuoden lopussa.

Kuluttajien aktivoiminen ja sähkön hintatiedon saatavuuden edistäminen ovat keskeisiä asioita sähkökilpailun toimivuudelle. Kuluttajille tulee tarjota entistä paremmin jäsenneiltyä tietoa sähkön markkinahinnasta ja hintatarjouksista. Hanke tähtää siihen, että kuluttajilla olisi käytössään helppo ja yksinkertainen tapa, jolla erityisesti kotitalouskuluttajat voisivat tarkistaa luotettavasti parhaimmat sähkötarjoukset. Se edesauttaa sähkökäyttäjiä saamaan sähkön ajantasaiset hintatiedot yhdestä paikasta nopeasti käyttöönsä.

Toteutuksen tarjouspyyntökierrosta edelsi perusmäärittelyhanke toteutettava palvelusta. Se sisälsi mm. hankkeen toteuttamiseen liittyvät tietotekni-

Piirros: Anssi Keränen

set ratkaisut, alustavan käyttöliittymähahmotelman ja kuvauksen toteutettava järjestelmästä. □

Lisätietoja:
 Tapio Silvennoinen,
 p. (09) 6220 3619.

MAAKAASUMARKKINAT:

KTM on antanut uuden asetuksen maakaasuliiketoimintojen eriyttämisestä

■ Kauppa- ja teollisuusministeriö on antanut 6.4.2005 uuden asetuksen maakaasuliiketoimintojen eriyttämisestä (säädöskokoelman numero 222/2005). Asetus tulee voimaan 1.5.2005, ja sitä sovelletaan viimeistään 31.12.2006 tai sen jälkeen tehtyihin eriytettyihin tilinpäätöksiin. Yhtiöt voivat siis halutes-

saan laatia vuoden 2005 eriytyvät tilinpäätökset uuden asetuksen mukaisesti. Pakolliseksi asetuksen noudattaminen tulee tilikauden 2006 osalta.

Suurimpana erona aikaisempaan vastaavaan säädökseen verrattuna on asetuksen liitteenä oleva tilinpäätöskaava. Eriytetyissä tilinpäätöksissä on esi-

tettävä ainakin kaavassa mainitut erät. Asetus löytyy mm. EMV:n kotisivuilta osoitteesta www.emvi.fi / Maakaasumarkkinat / KTM:n asetuksia.

Lisätiedot: Kari Lavaste,
 p. (09) 6220 3614.

Maakaasun jakeluverkkoyrityksien lausunnot EMV:n päätösluonnoksesta

■ Energiamarkkinavirasto pyysi maakaasun jakeluverkonhaltijoilta lausunnot koskien maakaasun jakeluverkon kohtuullisen tuoton laskemista koskevaa päätösluonnosta. Määräaikaan mennessä EMV sai lausunnot viideltä jakeluverkkoyhtiöltä.

Pääosa lausunnoista käsitteli kohtuullisen tuoton laskentaa, joka EMV:n esittämäksi suunnitellun laskentatavan mukaan johtaa liian alhaiseen tuottotason. Muita asioita, joihin lausunnoissa

nostettiin esille, olivat mm. valvontajaksolla ostettujen verkkojen käsittely, muun verkkotoiminnan omaisuuden huomioiminen, verkkoliiketoiminnan kulut, liittymismaksujen käsittely sekä tehostamistavoitteen asettaminen.

Maakaasuverkko-omaisuuden määrittäminen erikoisissa olosuhteissa, verkkokomponenttien teknistaloudellisten pitoaikojen oikeellisuus ja käyttöönotettavan menetelmän jatkuvuus olivat joiden lausujien kannanotoissa esillä.

Yhdellä lausujalla ei ollut huomautettavaa maakaasun jakeluverkkotoiminnan tuoton määrittämisestä koskevista menetelmistä.

Energiamarkkinavirasto antoi vahvistuspäätökset 10.5.2005. Päätöksistä oli mahdollisuus valittaa Markkinaoikeuteen. □

Lisätietoja:
 Ritva Hirvonen,
 p. (09) 6220 3616

Piirros: Anssi Keränen

PÄÄSTÖKAUPPA:

Päästökaupan todentamisohje valmisteilla

■ Energiamarkkinavirasto ja kauppa- ja teollisuusministeriö ovat valmistelemassa kansallista ohjetta Euroopan yhteisön päästökauppaan sisältyvien laitosten päästöjen todentamisesta. Sekä toiminnanharjoittajien että tulevien todentajien tahoilta on ilmaistu tällaiselle ohjeelle olevan tarvetta.

Ohje laaditaan projektina kesän 2005 aikana, niin että ohjeistus on käytettävissä syksyllä 2005. Ohjeen laati-

miselle perustettaneen ohjausryhmä, joka koostuu toiminnanharjoittajien, todentajien ja viranomaisten edustajista. Ohje on tarkoitettu sekä todentajille että toiminnanharjoittajille.

Hankkeesta tiedotettiin kauppa- ja teollisuusministeriön järjestämässä tiedotustilaisuudessa 4.5.2005 sekä todentajaehdokkailla että toimialajärjestöjen edustajille.

Osoitteeseen: Mikko.Hongisto@vtt.fi

voi lähettää kommentteja ja ehdotuksia siitä, mihin kysymyksiin ohjeen tulee tarjota vastauksia sekä tarvittaessa tietoja alustavista ratkaisuehdotuksista. □

Lisätietoja:
 ryhmäpäällikkö Jarno Ilme,
 Energiamarkkinavirasto,
 p. (09) 6220 3652 ja
 erikoistutkija Mikko Hongisto,
 VTT, p. 040-720 1250

Piirros: Anssi Keränen

Hanke sähköisestä päästöselvityksestä käynnistynyt

■ Energiamarkkinavirasto on käynnistänyt kehityshankkeen koskien päästökauppaan liittyvien laitoskohtaisten päästöselvitysten joustavaa toimittamis-

ta viranomaiselle. Pyrkimyksenä on toimittaa kaikille päästökaupan toiminnanharjoittajille esitetyt päästöselvityslomake sähköisessä muodossa vuo-

den 2006 alussa. Esitättö tietoina käytetään päästöjen tarkkailusuunnitelmissa mainittuja ja luvitusprosessin yhteydessä viranomaisen hyväksymiä tietoja

(päästölähteet, polttoaineet, määräämistasot yms.). Päästöselvitys tulee hyvin pitkälti noudattamaan EY:n komission monitorointiohjeessa esitetyn raportointilomakkeen muotoa.

Toiminnanharjoittajan tehtäväksi jää puuttuvien tietojen täydentäminen, esitetyt tietojen tarkistaminen sekä päästöselvityksen todennuttaminen.

Energiamarkkinavirasto etsii kehityshankkeen testausvaiheeseen kiinnostuneita toiminnanharjoittajia. Tarkoituksena on testata päästöselytystä kaikilla päästökauppaan kuuluvilla toimialoilla. Testaamisella selvitetään esitetyt päästöselytyslomakkeen täyttämistä ja kartoitetaan mahdollisia ongelmakohtia. Testausvaiheessa sähköinen lomake ei ole vielä käytettävissä,

vaan sitä kehitetään saatujen kokemusten perusteella.

Päästökauppain mukaan toiminnanharjoittajan tulee toimittaa vuoden 2005 päästöselytys ja siitä annettu todentajan lausunto Energiamarkkinavirastolle ensimmäisen kerran viimeistään 31.3.2006 mennessä.

Päästöselytyksessä raportoidaan tiedot hyväksytyt tarkkailusuunnitelman mukaisesti. Mikäli tarkkailusuunnitelmaan tulee muutoksia tai huomataan tarkkailumenetelmien olevan ristiiriitaisia päästöluvan suhteen (esimerkiksi väärä määräämistaso tai -menetelmä), tulee aina tehdä päästöluvan muutos.

Mikäli vuoden aikana on otettu käyttöön uusia biopoltoaineita, joita ei

tarkkailusuunnitelmassa ole mainittu, voidaan ne lisätä päästöselytykseen eikä erillistä luvan muutosta tarvita. On kuitenkin huomattava, että mikäli biopoltoaineiden määrän perusteella määrätään fossiilisten polttoaineiden tietoja, tulee luvanmuutos tehdä. Energiamarkkinavirasto käsittelee lupamuutokset kuuden kuukauden kuluessa siitä, kun muutoshakemus on täydellisenä toimitettu virastoon. Lupamuutoksia koskevat kysymykset pyydetään esittämään sähköpostitse osoitteeseen paastolupa@emvi.fi. □

Lisätietoja: Mikko Äikäs,
 p. (09) 6220 3637, s-posti:
 mikko.aikas@energiamarkkinavirasto.fi

Päästökaupan todentajien haku- ja arviointiprosessi etenee

■ Päästökauppain soveltamisalaan kuuluvien toiminnanharjoittajien on vuosittain maaliskuun loppuun mennessä toimitettava Energiamarkkinavirastolle tyydyttäväksi todennettu päästöselytys edellisen kalenterivuoden päästöistä. Päästöselytyksen todentamisessa on käytettävä Suomessa päästökauppain nojalla hyväksytyt todentaja tai muussa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa päästökauppain nojalla hyväksytyt todentaja. Todentamisen kohteena ovat tarkkailujärjestelmän luotettavuus, uskottavuus ja tarkkuus sekä ilmoitetut päästölumat ja -tiedot.

Seuraavat yritykset ovat toimittaneet todentajahakemuksen Energiamarkkinavirastoon: Enemi Oy, SGS Fimko Oy, PricewaterhouseCoopers Oy, DNV Certification Oy, Enprima Oy, SFS-Inspecta Sertifiointi Oy, Lloyd's Register EMEA, Electrowatt-Ekono Oy sekä

KPMG Oy Ab. Edellä mainittujen lisäksi ETA-alueelta tuleva todentaja BVQI on ilmoittautunut Energiamarkkinavirastoon.

Todentajaksi aikovan yrityksen on toimitettava Energiamarkkinavirastolle Mittatekniikan keskuksen akkreditointiyksikön (FINAS) arvio hakijan pätevyydestä. Seuraavat yritykset ovat toimittaneet riittävät tiedot arviointiprosessin käynnistämistä varten FINAS:een ja hakemuskäsittely FINAS:ssa on käynnistynyt: SGS Fimko Oy, PricewaterhouseCoopers Oy, DNV Certification Oy ja SFS-Inspecta Sertifiointi Oy.

Energiamarkkinaviraston www-sivuilla ylläpidetään julkista luetteloa hakemuksen toimittaneista yrityksistä sekä FINAS:en hakemuskäsittelyyn edenneistä yrityksistä. Tämän hetkisten arvioiden mukaan ensimmäiset todentajat tullaan virallisesti hyväksymään alkusyksyllä. Suomessa hyväksytyistä sekä

muussa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa hyväksytyistä ja Energiamarkkinavirastolle ilmoitetuista/ilmoittautuneista todentajista tullaan ylläpitämään julkista luetteloa.

Toiminnanharjoittajien olisi suositeltavaa valmistautua todentamiseen erityisesti tarkkailusuunnitelman ja siihen liittyvän raportointiaineiston osalta hyvissä ajoin jo vuoden 2005 aikana ennen todentajien laitospäyntejä. Vuoden 2005 lopullinen päästöselytys todennetaan tammi-, helmi- ja maaliskuun 2006 aikana. Toiminnanharjoittajan on toimitettava päästöselytys ja todentajan lausunto Energiamarkkinavirastoon 31.3.2006 mennessä. Päästöoikeudet on palautettava päästökauppain rekisterissä 30.4.2006 mennessä. □

Lisätietoja: tekninen asiantuntija
 Tuulia Raiski, p. (09) 6220 3635
 tai ryhmäpäällikkö Jarno Ilme,
 p. (09) 6220 3652

EMV:SSÄ TAPAHTUU:

EMV:n juhlaseminaari

■ Energiamarkkinavirasto järjesti 1.6.2005 viraston 10-vuotisen taipaleen kunniaksi juhlaseminaarin Wanhassa Satamassa Helsingissä. Tilaisuuteen osallistui kaikkiaan noin 120 henkilöä. Juhlaseminaariin oli kutsuttu viraston sidosryhmiä kuten kauppa- ja teollisuusministeriön, Kilpailu- ja Kuluttajaviraston sekä Viestintäviraston edustajia. Energia-alaa seminaarissa edustivat Energiateollisuus ry ja sen hallitus, maakaasualaa Maakaasuyhdistys ry. hallituksineen sekä Öljy- ja Kaasualan Keskusliitto. Myös ulkomaisia kollegaviranomaisia oli paikalla edustaen Ruotsin, Norjan ja Viron energia-alan valvontaviranomaisia.

Juhlaseminaariin toi valtiovallan tervehdyksen kauppa- ja teollisuusministeri **Mauri Pekkarinen**. Muita puhujia olivat kauppa- ja teollisuusministeriön energiaosaston ylijohtaja **Taisto Turunen**, Fortum Oyj:n toimitusjohtaja **Mikael Lilius**, Euroopan energia-alan valvontaviranomaisten järjestöjen CEER:n

ja ERGEGin puheenjohtaja, Portugalin regulaattori **Jorge Vasconcelos** ja Turun yliopiston professori **Ilkka Ruostetsaari**. Esitelmät löytyvät Energiamarkkinaviraston kotisivuilta. □

Puheenjohtaja Jorge Vasconcelos toi juhlaan CEER:n ja ERGEG:in tervehdyksen.

Energiamarkkinaviraston juhlaseminaarissa Wanhassa Satamassa Helsingissä oli satakunta EMV:n sidosryhmiä edustaneita kutsuvieraita paikalla.

Markku Kinnunen: Puoli vuotta Brysselissä CEER:n toimistossa

■ Puolen vuoden komennukseni tämän vuoden tammikuusta kesäkuun loppuun Euroopan energiaregulaattoreiden neuvoston sihteeristössä (Council of European Energy Regulators, CEER) on lähestymässä loppuaan. Energiamarkkinavirasto on CEER:n jäsenenä omalta osaltaan vastannut CEER:n sihteeristön työvoimasta lähettämällä minut sihteeristöön töihin. CEER:n sihteeristö vastaa CEER:n ja ERGEG:n eri työryhmien kokousten järjestämisestä, dokumenttien kierrättämisestä ja pöytäkirjojen laatimisesta sekä CEER:n viikkojulkaisun toimittamisesta ja muutaman regulaattoreiden kannalta kiinnostavan EU tason lainsäädäntöprosessin seura-

misesta. ERGEG on Euroopan Komission päätöksellä perustettu Komission neuvoo-antava elin, jonka toiminta perustuu myös eri asioihin keskittyvien työryhmien työhön. ERGEG:n työryhmien jäsenenä on myös Komission edustajia.

Tämän puolen vuoden aikana olen toiminut sekä CEER:n että ERGEG:n työryhmien sihteerinä Euroopan yhteensä sähkö- ja maakaasumarkkinoita, kilpailu- ja ympäristöasioita sekä asiakkaan asemaan liittyviä kysymyksiä käsittelevissä työryhmissä.

Kokonaiskuva regulaatiosta ja sen kehittämisestä kyllä selventyy, kun pääsee seuraamaan erityyppisiin asioi-

hin keskittyviä kokouksia ja niiden yhteydessä kuulemaan eri maiden työryhmien jäsenten ja mahdollisesti eri markkinaosapuolien ja Komission edustajien kannanottoja. Tämä antaa asioihin laajemman perspektiivin kuin jos niitä katsoo pelkästään Suomesta käsin. Lisänsä tähän asioiden kansainväliseen katson- takantaan ovat tuoneet epäviralliset keskustelut komissiossa ja toimialajärjestöissä työskentelevien ihmisten kansa-

CEER:n toimistossa on töissä yhteensä kymmenen henkilöä, yksi pääsihteerä, kaksi sihteerä ja seitsemän kansallista asiantuntijaa. Kevään aikana toimistossa on ollut töissä kansallisia

asiantuntijoita Itävallasta, Espanjasta, Italiasta, Tshekistä, Eestistä, Isosta Britannian, Hollannista ja Suomesta. Työpäivät vaihtelevat paljon, kokouspäivänä on täysin työllistetty kokoukseen liittyvien asioiden parissa ja muina päivinä valmistaudutaan tuleviin kokouksiin, kirjoitetaan raportteja työryhmien työn edistymisestä ja valmisteluun CEER:n viikkojulkaisua. Toisinaan työpäivät venyvät yli Suomessa totuttujen työpäivien pituuden.

Mielestäni tärkein sanoma kotimaahan päin niin Energiamarkkinavirastolle kuin toimialallekin, joka tämän puolen vuoden Brysselin työjakson aikana on tullut hyvin selväksi se, että regulaatioon liittyviin asioihin pitää vaikuttaa tarpeeksi aikaisessa vaiheessa ja tällöin on resursseja suunnattava kansainvälisille foorumeille, kansainväliseen työhön ja oltava aktiivisesti mukana CEER:n ja ERGEG:n työryhmien työssä sekä oltava selvillä Komission suunnitelmista ja tietoinen eri lakialoitteiden käsittelystä niin Euroopan Parlamentissa kuin Neuvostossa. Päätökset ja lainsäädäntö tehdään pitkälti Euroopan Unionin tasolla ja Suomessa on kyse lähinnä annettujen säädösten implementoinnista ja soveltamisesta.

Prosessina EU lainsäädäntö ja siihen liittyvä eri kansallisuuksien välinen yhteistyö on suhteellisen hidas hyvin moniulotteinen ja vaatii siihen osallistuvilta sopeutumista erilaisiin työ- ja ajatustapoihin. Useassa tapauksessa vaaditaan myös kykyä kompromissien tekoon. Vaikka tässä prosessissa ei aina ole mahdollista päätyä sellaiseen lopputulokseen, jota itse oli ajamassa, niin joka tapauksessa osallistumalla asioiden käsittelyyn on ainakin ollut mahdollisuus vaikuttaa ja prosessissa mukana olleille tulevan lainsäädännön taustat ja perustelut ovat paremmin selvillä ja asioita voi ennakoita paremmin kuin olemalla prosessin ulkopuolella. Regulaattoreilla, ei ainoastaan EMV:llä, on ERGEG:n kautta harvalle taholle suotu todellinen mahdollisuus vaikuttaa Komission tuleviin lakialoitteisiin ja tätä mahdollisuutta regulaattorit tulevat toivoakseni myös mahdollisimman tehokkaasti hyödyntämään. □

Lisätietoja: Markku Kinnunen,
p (09) 6220 3621

Energiamarkkinavirasto palveluksessanne

Johto

Johtaja Asta Sihvonen-Punkka .....Puh. (09) 6220 3611

Tietohallinto ja tukipalvelut

Tietohallintopäällikkö Jukka Moisanen .....Puh (09) 6220 3625
Atk suunnittelija Arto Ertama .....Puh (09) 6220 3647
Sihteeri Seija Hautamäki.....Puh. (09) 6220 3610
Sihteeri Henna Lehtonen .....Puh. (09) 6220 3622
Sihteeri Sirpa Rintala .....Puh. (09) 6220 3633
Sihteeri Eija Ukkonen.....Puh. (09) 6220 3654
Kamreeri Lilja Ögren .....Puh. (09) 6220 3615

Sähköjakelu

Ryhmäpäällikkö Antti Paananen .....Puh. (09) 6220 3613
Verkkoinsinööri Martti Hänninen .....Puh. (09) 6220 3624
Ylitarkastaja Markku Kinnunen .....Puh. (09) 6220 3621
Laskentaekonomi Heini Laamanen.....Puh. (09) 6220 3620
Lakimies Timo Lankinen .....Puh. (09) 6220 3630
Ylitarkastaja Kari Lavaste.....Puh. (09) 6220 3614
Lakimies Anu Mikkonen .....Puh. (09) 6220 3626
Harjoittelija Jenni Jaskari .....Puh. (09) 6220 3632

Kantaverkot ja maakaasu

Ryhmäpäällikkö Ritva Hirvonen .....Puh. (09) 6220 3616
Lakimies Antti Kivipuro .....Puh. (09) 6220 3631
Laskentaekonomi Petteri Pousi.....Puh. (09) 6220 3629
Ylitarkastaja Veli-Pekka Saajo.....Puh. (09) 6220 3623
Ylitarkastaja Olli Saloranta .....Puh. (09) 6220 3612
Ylitarkastaja Tapio Silvennoinen .....Puh. (09) 6220 3619
Ylitarkastaja Timo Vapalahti.....Puh. (09) 6220 3648

Päästökauppa

Ryhmäpäällikkö Jarno Ilme .....Puh. (09) 6220 3652
Lakimies Märten Hansson .....Puh. (09) 6220 3617
Tekninen asiantuntija Jouko Hepola.....Puh. (09) 6220 3634
Lakimies Johanna Pakkala .....Puh. (09) 6220 3618
Tekninen asiantuntija Tuulia Raiski .....Puh. (09) 6220 3635
Ylitarkastaja Mikko Äikäs .....Puh. (09) 6220 3637

henkilöstöuutisia:

■ Diplomi-insinööri **Timo Vapalahti** on nimitetty kantaverkot- ja maakaasuryhmään ylitarkastajaksi 15.4.2005 lähtien.

■ Tekniikan yo. **Jarkko Lehtinen** (puh. 09-6220 3636) on aloittanut määräaikaisena harjoittelijana ajalla 16.5.2005–16.9.2005 päästökaupparyhmässä.

■ **Eija Ukkonen** on nimitetty sihteerin virkaan 1.4.2005–31.3.2006 väliseksi ajaksi.

■ **Tapio Koskinen** (puh. 6220 3651) ja **Eero Hietala** (puh.09-6220 3627) suorittavat Helsingin yliopiston koulutus- ja kehittämiskeskus Palmenian työssäoppimisjaksoa IT-harjoittelijoina 18.4.2005–19.7.2005.

■ Valt.yo. **Tuomas Haikka** (puh. 09-6220 3653) työskentelee päästökaupparyhmässä todentamisoheen parissa 18.5–18.8.2005 välisenä aikana.

■ Ylitarkastaja **Bettina Lemström** siirtyi 1.6.2005 lähtien VTT Prosessit palvelukseen tutkijaksi.

Energiamarkkinavirasto
Energimarknadsverket

Palautekuponki:

Leikkaa tästä ja postita tai faksaa Energiamarkkinavirastoon (09) 6221 911

- Olen uusi tilaaja ja tilaan jatkossa veloituksetta Energiamarkkinavirasto tiedottaa-lehden
- Tilaan veloituksetta uusimman Energiamarkkinavirasto tiedottaa -lehden lisäkappaleita kpl
- Yhteystietoni ovat muuttuneet

Nimi _____

Yhteisö _____

Osoite _____

Energiamarkkinavirasto
maksaa postimaksun

Energiamarkkinavirasto

Vastauslähetys
Sopimus 00130/590
00003 Helsinki